

Чурапчыга күн тахсар!

12+

2020 сыл
Балабан
ыйын
22 күнэ
оптуорунньук
№ 70 (11725)

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата • ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР • @sanaoloh

Балабан ыйын 22 > эрэс балаҕак ыйын 23 > олукс балабан ыйын 24 > бэлтэс балабан ыйын 25 > субуста балабан ыйын 26 > бастыҥ куну балабан ыйын 27 > бөмдүннү балабан ыйын 28

— НОВОСТИ РЕСПУБЛИКИ —

ОЛЬГА БАЛАБКИНА: «НАМ ВАЖНО СОХРАНИТЬ СТАРШЕЕ ПОКОЛЕНИЕ»

На территории республики режим повышенной готовности в связи с угрозой распространения новой коронавирусной инфекции продлен до 1 октября. Обязательный режим самоизоляции для граждан старше 65 лет также сохраняется до 1 октября, заявила заместитель председателя Правительства Якутии Ольга Балабкина.

Вице-премьер напомнила, что указом Главы республики Айсена Николаева была разрешена деятельность театров, концертных организаций, кинотеатров с условием загрузки не более половины зрительного зала, открываются бассейны за исключением проведения групповых занятий для детей и подростков.

«Необходимо обратить внимание на то, что для нас самым важным остается соблюдение обязательного режима самоизоляции, который сохраняется до 1 октября для граждан старше 65 лет, также для граждан, которые входят в группу риска с хроническими заболеваниями», — подчеркнула вице-премьер.

По словам Ольги Балабкиной, в настоящий момент на рассмотрение Главы республики и оперативного штаба внесено предложение, которое предполагает усиление ответственности работодателей, которые привлекают на работу лиц старше 65 лет и лиц с хроническими заболеваниями.

«Это вызвано тем, что в основном пациенты старше 65 лет имеют осложнения заболевания. Их лечение занимает длительный период времени, тем самым снижается оборачиваемость койко-мест в стационарах. Вчера на заседании республиканского оперативного штаба совместно с районными штабами еще раз было обращено внимание на самоизоляцию людей старше 65 лет», — сказала вице-премьер.

Пресс-служба Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия).

“ХАЛЫМА” СУОЛ АЛЛАРАА БЭСТЭЭХ — ЧУРАПЧЫ УЧААСТАГЫН 2022 СЫЛГА АСПААЛЛЫАХТАРА

«Бүлүү» суол управлениета «Халыма» айан суолун өрөмүөннээгинин, тутуутун салгыы ыттар.

«Халыма» айан суолун оноруу бырагыраама олобуран, суол синнигэс сирдэрин кэнэтигэ уонна нэһилиэнньэлээх пууннар кыраныскаларынан ааһар суоллары нуормаба түбэһиннэригэ үлэ барар.

662 – 692 («Заячья петля») уонна 1121 – 1142 («Нерский прижим») км үлэ барар, уопсай уһуна 47 км. Киллэригэ 2024 сылга былаанна турар. Билигин бэлэмнэнии уонна геодезической тэрээһиннэр ытыллаллар.

Мань сэргэ «Халыма» суолга маньк учаастактарга өрөмүөн ытыллар: 50 – 65 км, 78 – 90 км, 135 – 142 км, 142 – 149 км, 149 – 163 км уонна 465 – 470 км, 2020 уонна 2021 сылларга бэлэм буолуохтаахтар.

ЯСИА.

— УЛУУСКА-БУ КҮННЭРГЭ —

КӨҥӨРҮЛЛҮҮ УМНУЛЛУБАТ УОРААНА...

Балабан ыйын 19 күнүгэр, Чурапчы улуутугар Хоту көһөрүллүү сиртибэлэрин кэриэстиир күнүгэ улуус «иниһигэр» «Көһөрүллүү мемориалыгар» бу даатаба аһаммыт миитин буолла. Быйыл бу кэмгэ хамсык ыарыы турарынан, элбэх киһи мустубакка, бу дьаһал «Онлайн» эрсииминэн ытылыһына.

Көһөрүллүү сиртибэлэрин өйдөөн-санаан, кинилэр кэриэстэригэр Ийэ улунуун турар пааматынньыктар сибээһи дьөрбөтө уурулунна. Миитингэ бастакынан тыл эппит улуус дьаһалтатын баһылыга Андрей Ноговицын ыар сүтүктээх, Чурапчы улуунун устуоруйатыгар кутурбаны бөлөһүгү бу күн сыллата ытылларын, дойдularын дьон-сэргэтэ көһөрүллүү кыттылаахтарын умнубаттарын, кэриэстиилэрин бэлиэтээтэ. Бүгүнкү күнүгэ Чурапчы 108 көһөрүллүүтүн кыттылааһыгар болдомто уурулларын, кинилэр этэннэ опоролпорулар улуус салалтата кыһалларын эттэ.

Улуус дьыкутааттарын Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Афанасий Захаров хоту көһөрүллүүтүгэр айылба ыарахаттарын аахсыбакка,

бэйэлэригэр сүктэриллибит сорулары толорбуттарын бэлиэтээтэ. 78 сыл анараа өттүгэр хоту көһөрүллүүт 41 колхуостан ачыккаан, хоргуйан өлөн көмүс унуохтара ол дойдуга хаалбыттары үйэлэргэ умнубат, кэриэстиир ытык изспит буоларын, итиннэ туһааннаах үлэлэр

ытыллалларын эттэ. Хайахсыт нэһилиэгиттэн терүттээх хоту көһөрүллүү кыттылааһыгар, доруобуйа харыстабылын бэтэрээне Мария Александрова оччотообу кэмгэ хоту тийиэн биригэ опоробут дьонун-сэргэтин туһунан дойдуйан туран

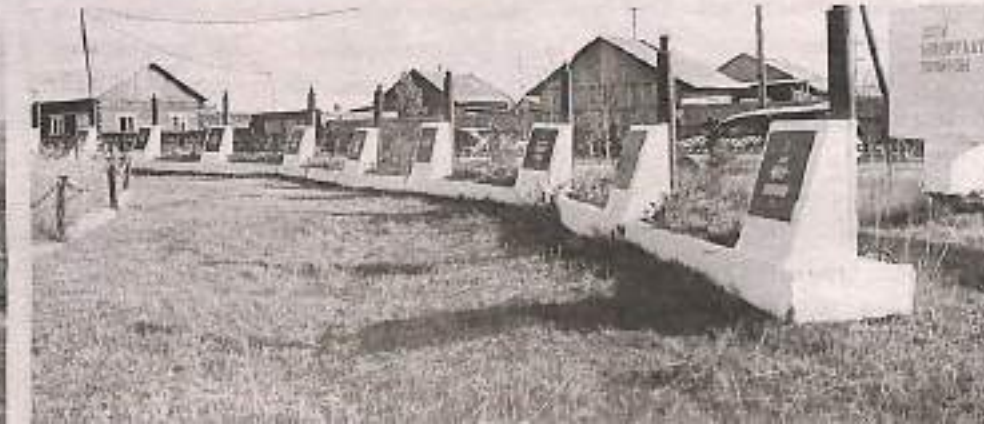
абынна, билигин баар көһөрүллүү кыттылаахтарыгар кыһамныларын иһин махтанна.

Чурапчы ыччатын аатыттан ыччат координационнай сүбэтин чилиэнэ Иван Пономарев хос эбэлэрин, эһэлэрин дьоруойдуу быһыыларынан кизн тутталларын, кинилэр курдук ыарахаттардан чабыбат, дойдularыгар бэринилээх буоларга дьулуһалларын эттэ.

Саха сиригэр массыына ытыааччы дьахталларын «Автопеди» кулууптарын чилиэнэ Лена Баишева Хоту көһөрүллүү туһунан киинэни устууга кыттылары туһунан кэпсээтэ, 2020 сыл бүтүтэ киинэни экранна таһаарар былааннаахтарын эттэ.

Көһөрүгэ сылдыбыт биир дойдулаахтарбытын кэриэстээн, куолакал 41 охсуутунан чуумпуран туруу, көй салгыһына шардары көтүтүү буолла. Кинилэргэ сүгүрүйүү, кинилэр онорбут дьыалаларын, ситэ толорботох олохторун салгыыр — биһиги, тыыннаахтар, ытык изспит!

Алексей СЛЕПЦОВ.

ЧУРАПЧЫГА САҒА ПИЛОТНАЙ БЫРАЙЫАК САЙДЫЫНЫ ТҮСТҮӨБЭ

Бу дьыл атырдыах бийин 20 күнүгэр Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана Айсен Сергеевич Никольев Чурапчыга кэлэ сылдьан, улуус дьаһалтатын, нэһиликтэр, актыыптарын, биридиилээн тыа хаһаайыстыбатын туруу үлэһиттэрин кытта көрсөн, иһинки сайдыы торумнарыгар кэпсэтиилэри ыытты. Ол муһунахтар түмүктэринэн бэрт кэскиллээх соруудахтар бэриллэн тураллар. Бу күнүгэр ол соруудахтар туолууларыгар туһуламмыт официальной докумуонна Айсен Сергеевич илии баттаата. Онон үлэ-хамнас тэрээһиннээхтик ыытыллыа, кэскиллээх салаалар амыгылыы таһымнаан тэриллэллэригэр ээриктэр арыллынылар.

Холобур, соруудахтарга бастагы пуунунан Чурапчы улуутар тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыы Агенствотын тэрийиһэ проектной офис үлэтин сабалыырыгар дьаһал оһоһулуна. Ол эбэтэр бырабыыталыстыба таһымнаах Чурапчы улуутар тыа хаһаайыстыбатын амыгылыы көрүнүнэн сайыннарыыга Чурапчы улуунун дьаһалтата онорбут саҥа пилотнай бырайыагы үлэһиттэргэ чочку соруу турда. Бу биһиэхэ олус туһалаах, иһинки сайдыыбытын таһыччы үрдүк таһымна таһаарар үлэ буоларын бэлиэтиир тобустоох, ону таһынан түмсүүлээхтик үлэһиттэригэр улахан эппиктинэс турда. Хас биридии хаһаайыстыба — тэриллүүлээх да буоллун, чааһынай да буоллун, түмсөн кэдьүүстээхтик үлэһиттэригэр бигэрэниһэ. Бастатан туран, Агенство методической көмөнү

хүүскэ оноруоҕа. Юридическай, үлэ-харчы уонна экономическай хайыскаларга сүбэ, хаһаайыстыбалар сайдар былааннарын оноруу, быраап өттүнэн көмүскээһин курдук сүрүн үлэ-хамнас бири кинтэн тэрээһиннээхтик ыытыллыа. Бу үлэ бырайыагы Ил Дархана улуус баһылыга Андрей Тимофеевич Ноговицын бэйэтинэн билиһиннэрэн, дамылаат онорон турар. Айсен Сергеевич тутта олус албах ыйытыылары биэрэн, бырайыак олус туһалаах, билиһини кэм бири ирдэбилэ буолбутун ыйан, сэргээбитин биллэрбитэ, Агенство үлэһиттэргэ көмө буоларга бырабыыталыстыба уонна тыа хаһаайыстыбатын министригэригэр, Өрөспүүбүлүкэ агропромышленнай хайыскатын араас салааларынан үлэһиттэригэр, Сахабыт сирин бири туттаах "Алмазэргиэнбанкка" чочку соруудахтар бэриллүүтүгэр иһинки үлэбэ таһуу хүүс эрэ буолуоҕа.

Быһылгы ыстыкка балаһыанньа туһуламмыт, ол тэийиһигэр көмө туһунан пуун бу соруудахтарга киирбитэ тыа улуустарыгар олус туһалаах эрэ буолар саарбахтаммат. Быһыл кураан биһиги эрэ улууска буолбата. Эпбэх улуус сыл тахсар өттүрүн ыраах сиртэн тиэнэн, буһан, атыылаһан сыгылырын, сүөһүлэрин кыстатыахтаахтар. Айсен Сергеевич Чурапчы хадунатыгар отчуттары кытта сирэй көрсөн, бу болпуруоһу ырытыыта, Чурапчы улуунун, нэһиликтэр дьаһалталарын баһылыктарын этиилэрин симиһи истибитэ.

Улус пуунунан таас балыһабыт туһуутун болпуруоһа киирбитэ барыбытын үрдэр. Билэрбит курдук,

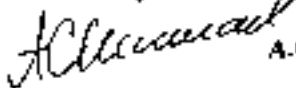
эрдэ онорторбут бырайыактыт эргэрбитэ, ону аныгы ирдэбиллэргэ эппиктээхтэ буолбутун көнөрүүтэ, саналыы таһымна таһаарыыга соруу турда. Манна тулуу уонна экономика министригэригэр үбүлээһиннэ чочку дьаһал бэриллүүтэ элбэри эраһнарар. Билиһин төһө да уустук кэм буоллар, улуустар сайдыыларыгар Өрөспүүбүлүкэ сепалтата болгоһотун уураа, чуолгаан медицина хайыскатыгар кэскиллээри былаанныыра карахсабиллээх.

Улуус баһылыга Андрей Тимофеевич Ноговицын Ил Түмөн дьукутаатын Михаил Дмитриевич Гутяевы уонна Чурапчытаагы судаарыстыбаннай үнүстүүт ректорын Иннокентий Иннокентьевич Готовцевы кытта бири субанан Ил Дархан Айсен Сергеевич улуу тириэһэр Дмитрий Петрович Коркин төрөөбүтэ 95 сылын көрсө, 2023 сылга Чурапчы сэлкэһэһиттэргэ күнүп тустууга Аан дойдутаагы Гран — при турниры ыларга этии киллэрбиттэ. Ону Айсен Сергеевич ейөөн, чурапчылар Аан дойду таһымнаах улахан ыспартыбынай тэрээһини ылар таһымнаах дьон дьон бэлиэтээн, бу дьаһалыгар пуун быһыытынан киллэрэн, соруудах билэрбитэ иһинки сайдыыбытыгар эмиз бири төһүүнэн буолуоҕа. Саха Өрөспүүбүлүкэтин устуорка министригэригэр бу соруудагы голорон, улуустат устуоруйатыгар бири улахан, дьонун тэрээһин буолары күүтүлэр. Чурапчыбытын кураат онорон, тус бэйэбит санаалыы түспөн ыгык киһибит Дмитрий Петрович Коркин көбүөрүгэр араас омул атырбыт тустууктары күлүмэх киирээһинин

ила карахлытынан көрүүхтүт турдаҕа. Түмүккэ, бу соруудахтар Чурапчы сайдыытыгар доккумун быһыытынан бигэрэһэн, илии баттанан, иһинки үлэбэ күүтү, санааны илии түмэллэригэр, ис дьаһалыы сомосһуурга туһуланаллар. Манна улуус дьаһалтата, дьукутааттар, нэһиликтэр баһылыктар, уоросабыһаһастар, актыыптар, тэрилталар салааһаһчылар, кэлэһиттэригэр биригэ үлэһэн кэлбиппи туһула буоларын бэлиэтиибит Өрөспүүбүлүкэ Ил Дархана Чурапчыга кэлэн үлэһитин-хамнаһытын билсэн, муһунах тэрийэн барыытын тэрийсипит бары дьонмутугар махтаһыт, биригэ үлэһиттэригэр үтүө түмүктээх буолла. Аны ону оһоһо киллэриһэ бука бары турунуоһун. Бу сайдыы торумнара, төһөнөн түмсүүлээхтик даһаны, аныгы кэм ирдэбиллэрин сөпкө туһанаһыт даһаны, аныгылыы технологияларга үөрэнэ оһоһот даһаны, кэдьүүстээх эрэ буолуоҕа, улуустат сайдыытын үрдүк таһымна таһаарыа. Оно хас биридиибит үлэһиттэн, сайдыылаах санаабытынан кылааһытын киллэриһэ тустаахтыт.

Билиһин бүтүн планета үрдүнэн уустук кэм, дойду үрдүнэн пандемия хааһаһтар мөһэйдиһиллэр. Манна кэмнэ чурапчылар куустээх санаабытынан, түмсүүлүгүнэн кэскиллээри торумнаан, иһинки сайдыыга дуулуурдаахтык хардыһаһаһ иһэһин. Оно бу биһиги Ил Дарханыы аһаан тиэрдибит соруудахтарга ис ыаһытын арыһыаҕа, иһинки сайдыыбытын түстүөҕэ.

Афанасий ЗАХАРОВ.

УТВЕРЖДАЮ
Глава Республики Саха (Якутия)

А.С. Николаев

Пр — 340 — А1
«19» сентября 2020 г.

ПЕРЕЧЕНЬ ПОРУЧЕНИЙ Главы Республики Саха (Якутия) по итогам рабочей поездки в Чурапчинский улус 20 августа 2020 года

1. И.о. заместителя Председателя Правительства Республики Саха (Якутия) Никифорову М.В.:

1.1. Совместно с Департаментом процессного и проектного управления Администрации Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия) (Членова Н.В.) создать проектный офис для оказания организационно-методического сопровождения пилотного проекта «Агентство по развитию сельского хозяйства в Чурапчинском улусе».

Срок — до 01 ноября 2020 года.

1.2. Совместно с Министерством сельского хозяйства Республики Саха (Якутия) (Атласов А.П.), МО «Чурапчинский улус (район)» (Ноговицын А.Т.) с учетом внедрения пилотного проекта «Агентство по развитию сельского хозяйства в Чурапчинском улусе», внести в установленном порядке проект закона о внесении изменений в Закон Республики Саха (Якутия) от 15.12.2010 881-З №639-IV «О наделении органов местного самоуправления муниципальных районов и городских округов Республики Саха (Якутия) отдельными государственными полномочиями по поддержке сельскохозяйственного производства в части определения подведомственности работников муниципальных учреждений, осуществляющих отдельные государственные полномочия, на основании актов уполномоченного органа».

Срок — до 25 декабря 2020 года.

2. Министерству сельского хозяйства Республики Саха (Якутия) (Атласов А.П.) внести предложение по возмещению затрат из средств

государственного бюджета Республики Саха (Якутия) на перевозку резервного фонда сената в зимний сезон 2020-2021 гг.

Срок — до 10 декабря 2020 года.

3. Министерству строительства Республики Саха (Якутия) (Кылатчанов П.П.) совместно с Министерством экономики Республики Саха (Якутия) (Данилова М.А.) рассмотреть вопрос финансирования в 2020 году актуализации и корректировки проектно-сметной документации объекта: строительство 2-й очереди большого комплекса в с. Чурапчы Чурапчинского улуса с началом строительства в 2021 году.

Срок — до 01 октября 2020 года.

4. Министерству образования и науки Республики Саха (Якутия) (Сивцев М.П.):

4.1. Совместно с МО «Чурапчинский улус (район)» (Ноговицын А.Т.) рассмотреть вопрос об изменении наименования ГБПОУ РС(Я) Чурапчинский колледж в ГБПОУ РС(Я) «Чурапчинский агротехнический колледж» с учетом сохранения существующих направлений: технического и сельскохозяйственного.

Срок — до 01 октября 2020 года.

4.2. Совместно с Ассоциацией агропрофильрованных школ Республики Саха (Якутия) (Данилов П.Г.) включить в перечень показателей оценки эффективности и качества образовательной деятельности агропрофильрованных школ Республики Саха (Якутия) обязательный критерий о наличии на территории поселения хозяйствующего субъекта в сфере АПК, получающего государственную поддержку.

Срок — до 01 декабря 2020 года.

5. Министерству по физической культуре и спорту Республики Саха (Якутия) (Григорьев И.Ю.) совместно с МО «Чурапчинский улус (район)» (Ноговицын А.Т.) внести предложения по проведению в 2023 году Международного турнира по вольной борьбе серии Гран-при в селе Чурапчы Чурапчинского улуса в честь 95-летия со дня рождения Дмитрия Петровича Коркина, а также создать Республиканский организационный комитет.

Срок — до 15 января 2021 года.

6. Рекомендовать АКБ «Алмазэргиэнбанк» АО (Долгунов Н.Н.) внести предложения об участии банка в пилотном проекте «Агентство по развитию сельского хозяйства в Чурапчинском улусе».

Срок — до 01 декабря 2020 года.

— ҮӨРЭХ—ИИТИИ—

«ПАМЯТЬ» БАЙЫАННАЙ-ПАТРИОТИЧЕСКАЙ КУЛУУП ҮЙЭТИИИГЭ ҮЛЭЛИИР

Кэлэр сыл тохсунньу 31 күнүгэр Саха АССР үтүөлээх учуутала, Чурапчы оройуонун, Болугур, Чурапчы нэһиликтэрин Бочуоттаах гражданина, Саха Өрөспүүбүлүкэтин П. А. Ойуунускай аатынан судаарыстыбаннай бириэмийэ лауреата, «Хотугу Сулус» уордьан кавалера, «Гражданский килбизин» бэлэз хаһаайына Аба дойдуну Улуу сэриитин кыттыылааҕа Иван Михайлович Павлов төрөөбүтэ 100 сылын туолуоса. Быйыл Арасыйыаҕа Өйдөбүннүк уонна Албан аат, Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр Патриотизм сылларынан, Мурун Тыммыйа орто оскуолатын Иван Михайлович Павлов аатынан Байыаннай Албан аат мусуойугар сырыттым. Сылалым-соругум — улууспут ытык, киэн туттар киһитин аатын үйэтитиигэ оскуола, мусуой үлэлэрин билсии.

Бу оскуола 2010 сыл ыам ыйын 19 күнүттэн И. М. Павлов аатын сүгэр. Иван Михайлович оччолорго аата инэриллэрин истэн, улаханньык соһуйбут. «Тыыннаах киһизэ инэрэр табыллыбата буолуо ээ», — диир дириэктэргэ эрийбит, кыбыста быһыһыйбыт. Кэпсэтин, быһаарсыы кэнииттэн биридэ сөбүлэтин билэбит.

Мусуой оскуолаттан чугас турар, улууспут киинигэр Олонхо ыһааҕа буолбут сылыгар тутуллубут балаҕанга баар. Мусуой ойбоһугар түөлбө киэн туттар дьонноругар аһаҕастык сөхөр оһоһуллубут. Анал стелаҕа кыһыл бартыһаан, Чурапчы бастаах комсомолецтарыттан биридэстэрэ Никитфор Романович Миронев, кыһыл бартыһаан, Чурапчы бастаах комсомолецтарыттан биридэстэрэ, промартыал бастаах салайааччыта Иван Иннокентьевич Кононов, «Аба дойдуну көмүскээччи» уордьан кавалера, «Гражданский килбизин» бэлэз хаһаайына, Чурапчы улуусун Бочуоттаах гражданина Андрей Павлович Листиков мэтириэттэрэ ыһаҕа. Икки өттүгэр 10-нуу киэн туттар үлэһиттэрин, ийэлэрин мэтириэттэрэ бааллар.

Мусуой үлэтин, сыалын-соругун туһунан оскуола дириэктэрэ Михаил Владимирович Дьяковский, иитэр үлэҕэ дириэктэри солбуйааччы Дмитрий Иванович Полов кылгастык билиһиннэрдилэр. Экспонаттар, истиэндэлэр барылара хэриэтэ Аба дойдуну көмүскүүр Улуу сэри устуоруйатын сахалар сэриигэ сыгдыыларын, чуолгаан И. М. Павлов кыттыытын кэрэһэнииллэр. Иван Михайлович бэйэтин маллара, мэтээллэрэ, наһараадаларын даҕастабыранныаһа, кинигэлэр, о. д. а. кинизэхэ сыһыаннаах экспонаттар

болжомтону тардаһар. Холубур, үлэлээбит остуола, олоппоһо, төлөпүнэ биир миэстэҕэ тураллар.

Уон бириис кылаас салайааччыта Павлина Артемовна Матвеева салайар кылааһыгар 11 үөрэнээччи баарыттан оскуола иһинэн үлэлиир «Память» байыаннай-патриотическай кулуупка 6 уол сылдыарын киэн тутта кэпсээтэ. Бу кылаас оҕолоро Иван Михайлович сирэй биллэлэрин, киэн тутталларын бэлэстээтэ.

Бу кулууп чилиэнэ, 11-с кылаас үөрэнээччитэ Павел Сергеев быйыл саас улууска ытыллыбыт «Инникигэ хардыы» научнай-практическай кэмпириэнсийэҕэ кыайыылаахтарга кирисэн, Ытык Күөлгэ буолбут регионнаабы күрэххэ ситиһиһээхтик кыттыбыт. Салгыы өрөспүүбүлүкэҕэ кыттарга мэхтиэ (рекомендация) биэрбиттэр. Итиннэ эмиз хайһаанан, Арасыйыа таһымыгар кыттар чизэхэ тиксибит.

— Арасыйыаҕа бэһис научнай-практическай кэмпириэнсийэ Москва куорат таһыгар Нахабино бөһүөлэккэ инженернэй-байыаннай күүстэр киин научнай-чинчийэр унустууттаригар буолла. Ытыллыбыт дьаһаллар Кыайыы 75 сылынан Сэбиэскэй Сойуус дьоруойа, генерал-лейтенант Д. М. Карбышев кэриэһигэр анаан буоллулар. Барыта 40-тан таһа дэлэгээссийэ кыттыыны ылла. Сахалартан иккиэбит. Дэлэгээссийэбитин биһиги оскуолабыт учуутала П. А. Матвеева уонна Чурапчы—Таатта байыаннай комиссариатын комиссара Н. М. Андреев салайан илдьэ сырыттылар. «Советы И. М. Павлова—основа

военно-патриотического воспитания учащихся» диир дакылааппын аахтым. Дакылаатым сүрүн ис хоһооно — Иван Михайлович Павлов Аба дойдуну көмүскээбит, үлэлээбит, айбыт-туппут олоҕор, биһизэхэ үтүө сүбэлэригэр олобуран, ийэ дойдуну таптыырга, сайыннараарга, наада буоллаҕына, көмүскүүргэ бэлэм ыһааты иити. Араас тэрээһиннэргэ кыттан, олус үчүгэйдик сылдьан кэлбиппит.

Оскуолабыт иһинэн үлэлиир «Память» байыаннай-патриотическай кулуупка 2017 сылтан, 7-с кылааска үөрэнэ сылдьан кирибим. Ыспартыбыһай, байыаннай дьыалаҕа чугас дьарыктарга сөбүлээн сылдьабыт. Холубур, автоматы ыһыы-хомууу, строевой хаамыыларга дьарыктаныы, армейскай хомуурдар, о. д. а. «Снежный барс» курдук араас күрэхтэргэ кыттабыт. Бу кытаанахтан толлубат, бэлэмнээх эр дьон буолан тахсарбытыгар көмөлөөх. Сэттис кылааска Берлингэ рейхстагы ылыыга Чурапчыттан кыттыбыт дьон туһунан дакылааты суруйан кэмпириэнсийэҕэ кыттан турабын.

2019 сыллаахха кулууппут чилиэннэрэ Старай Русса куоракка Ильмень куөл биэрэгэр братскай могилаҕа туруоруллубут пааматынньыкка сылдьан, дойдularын буорун ууран кэлбиппит. Итиннэ биһигиттэн 10, Одьулуунтан 2 оло кыттыбытара. Дириэктэрит М. В. Дьяковский, В. В. Макаров салайан илдьэ сылдьыбытара. Быйыл саас Старай Русса куоракка көрдүүр-ирдиир (поисковой) этэрээтинэн барыахтаах этибит, онтукабыт хамсык ыарыы

туран, кыаллыбата

Иван Михайлович туһунан «Иван Павлов: воин, учитель, летописец» диир киинэни көрдүбүт Алексей Амбросьев — Сиз Мунду сценарийынан уһуллубут. Олус сэһээрдибит. Чахчы баары, кырдыгы көрдөрөр. Убаастыыр, сүгүрүйэр киһибит туһунан элбэх ситари билбэтэхпитин биллибит.

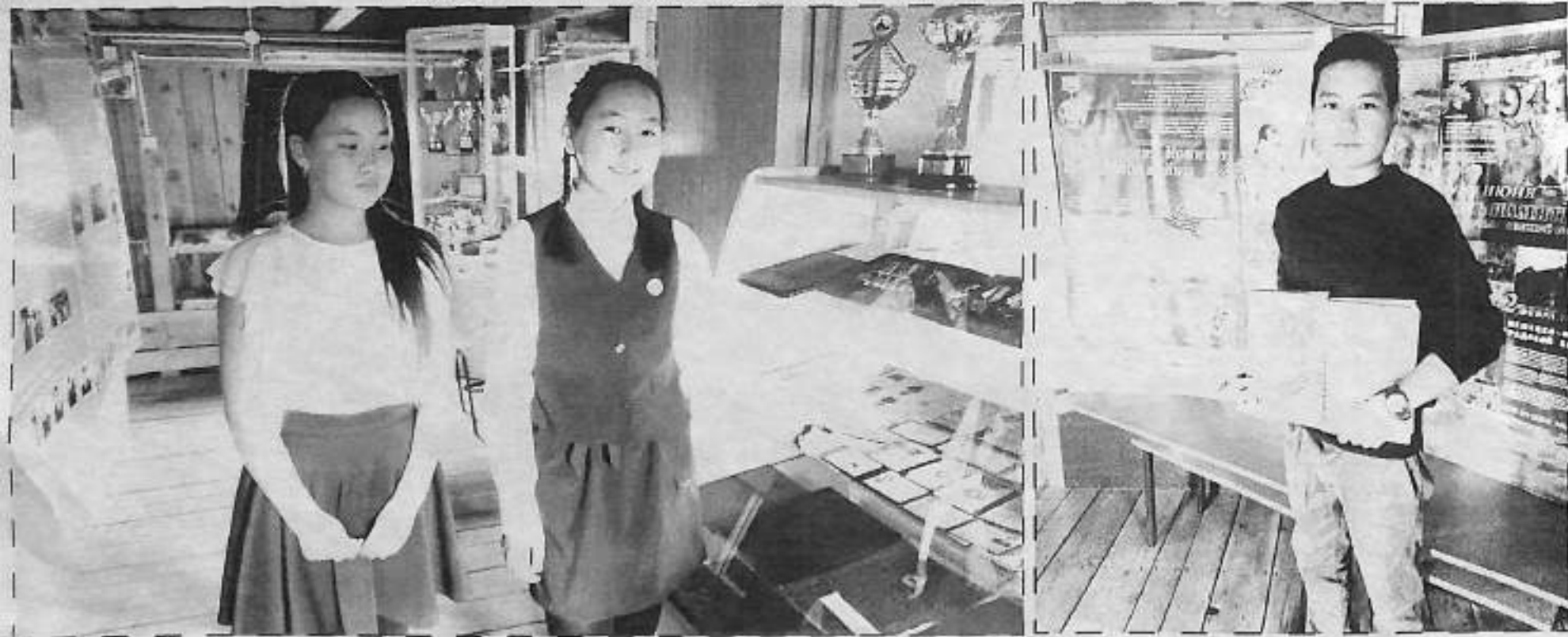
Ытык кырдыаһаһытын кытары мэлдьи сибээһитутуһарбыт. Былырыын 98 сааһын туолбутугар кириэн, көрсөн тахсыбыппыт. Кыайыы күнүгэр сылдьан эбэрдэлээбиппит, сэмэй бэлэхпитин туттарбыппыт, — диир кэпсир Павел.

Мусуойга кэлбит дьону 8-с кылаас үөрэнээччитэ Христина Дьячковская, 7-с кылаас үөрэнээччитэ Юлия Павлова кэриэс сылдьан көрдөрөллөр, хас биридди экспонат, истиэндэ ис хоһоонун быһааран биэрэллэр. Кинилэргэ сүктэриллэбит бу итэбэллээн киэн тутталлара, үөрэллэрэ сирэйдэригэр харахтарыттан тутта көстөр. Иван Михайлович оскуолаҕа, кылаас чааһыгар кэллэринэ көрсөр, билэр эбиттэр. Билигин эйэлээх олохпут туһугар саа-саадах тутан, кырыктаах өстөөбү утары охсуспут буйуну, элбэх оҕону үөрэппит биллиилээх учууталы үйэтитиигэ, кини аатын үрдүктүк тутууга көрдөрөр-биллэрэр суолталаах мусуой экскурсоводтарын быһыһынан ыалдьыттары көрсөргө мэлдьи бэлэмнэрин этэллэр.

Оскуола иһигэр киирдэххэ, фойега, үһэс этээскэ Иван Михайловичка аһаҕастык олус тупсаҕай оһоһуулаах истиэндэлэр бааллар. «Буйун, учуутал, чинчийээччи» диир истиэндэни билистэхпинэ, кини туһунан толору өйдөбүлү ылабын.

Оскуола салалтата улууска быйылгы үөрэх дьылын Иван Михайлович Павлов аатын кытары сибээстээн ытарга этии киллэрбит. Бэйэлэрин оскуолапарыгар кини аатын үйэтитиигэ туһунан быһаарынан үлэлиэхтээхтэр. Үөрэнэр куорлустарын иһингэр кинизэх аналлаах бюст туруортарыахтаахтар. Икки сылга биридди «Павловскай аарыылары» тэрийэн ыталлар, итини салгыахтара. Ытык киһилэрин аатынан сыллата бастын үөрэнээччилэргэ кылаастарынан үс сүһөбүнэн анал бириэмийэлэри олохтууллар. Быйылгыттан Москваҕа Кыайыы мусуойун кытары биригэ үлэлэһэргэ партнер быһыһынан кирибиппит. Саха Өрөспүүбүлүкэтин биллиилээх дьонугар ананан таһаарыллар кинигэлэр серияларыттан биридэстэригэр кини туһунан кинигэ таһаарылларын туруорсаллар, улуус, өрөспүүбүлүкэ салалтата өйүөҕэ диир эрэнэллэр.

Алексей СЛЕПЦОВ.

--- СИТИИИ ---

КЫАЙЫЛААБЫНАН ААТТАННЫЛАР

Ааспыт нэдиэлэбэ 2019 сылга олохо кирибит бырайыактары бүүдүөттээһиннэ IV-с Бүтүн Арасыйытаабы куонкурс түмүгэ табыста. РФ үл министрибистибетин өйөөһүнүнэн ытыллыбыт куонкурсука Арасыйыта 35 регионуттан барыта 581 бырайыак көрүлүнэ. Кыайылаахтары "Общественное участие", "Общественное партнерство" уонна "Самый инновационный проект" дьин үс хайысханан таһаардылар. Биһиги улууспуттан Мугудайдаабы "Чуораанчык" уһуаан "Экоквантум" бырайыагынан "Общественное участие" хайысхаба кыайылаабынан тахсан, 100 тыһ. солк. наһараадаланна.

Бу суума утары үбүлээһин быһытынан туттуллар.

"Экоквантум" бырайыак олохо кириригэр нэһилиэһинэ уонна урбаанньыттар 750 тыһ. солкуобайы, ол эбэтэр бырайыак сыанатыттан 18%-нын (4,2 мөл.солк.) утары үбүлээбиттэрэ.

"Экоквантум" - оскуола иннинээби саастаах оболору цифровой технологиянан үөртүи киинэ. Эбийизк наадалаах аныгылы кемтүүтүрдэринэн, сонньуур оборудованиенан, анал бырагырааманан толору хаачыйыллар. Манна оболор ооньуу быһытынан физиканы, химияны үөртүлүр, айылҕа көстүүлэрин, техническэй улларыылары кытта билсэллэр уо.д.а. цифровой технология кеметүнэн туһалаабы билэллэр-көрөллөр.

Анастасия Афанасьева, сэбиздиссэй: "Биһиги уһуааммытыгар 2019 сылтан "Экоквантум" дьин цифровой эйгэни тэрийэн олоробут. Бу бырайыактыын суруйарбытыгар, бырайыак иһинэн оло аһыыр аһыгар болломтону уурабыт дьин "Доруобай аһылык" хайысханы киллэрбиһит. Ол эрэри үбэ кыаллыбатаба. Оттон биһигин бу куонкурсука кыайан ылбыт

харчыбытын кууһунаба анаан ас астыыр сана оборудованиени атыылаһарга былааннаахпыт".

Мугудайдаабы "Чуораанчык" уһуаан кэлэктибин, сэбиздиссэй Анастасия Афанасьеваны ситиһилэринэн өссө төгүл эбэрдаһиит. "Экоквантум" курдук аныгылы киин кеметүнэн педагогтар, төрөппүттэр оболору кытта тэнгэ аныгылы цифровой технология тыһынан кэлсэтин, оло интэриһин тардан, техническэй кыах саппаастарын септөөхтүк, туһалаахтык тутталларыгар үөртэллэрэ оскуола иннинээби үөртээһин систиэмэтин сана таһымна таһаарар. Оон улуус уһуааннарыгар манньк бырайыактар кириэн иһэллэригэр баһарабыт.

Марфа ПЕТРОВА.

--- ҮЙЭТИИИ ---

ҮЙЭЛЭРГЭ УМНУЛЛУБАТЫН!

Балажан ыйын 19 күнэ - Хоту көһөрүллүү кыттыылаахтарын ахтар-саныыр кутурбан күнэ. Бу күн чэрчитинэн улуус нэһиликтэринэн сылын аайы «Өйдөбүннүк чүмэчи» аахсыйа ытыллар. Быйыл 17 нэһилигинэн ыччаттарбыт Көһөрүллүүтэ аналлаах аахсыйага көхтөөхтүк кыттан, пааматынныктарга өйдөбүннүк чүмэчлэри уурдулар. Быйылгы тэрээһини улуус дьаһалтатын ыччат отдела улуустаабы ыччат координационнай сэбизин кытта тэрийдилэр.

Екатерина Скрыбина, Кытаанах нэһилиэгэ:

Күүс өттүнэн Көһөрүллүү Кытаанах нэһилиэгэр тыа хаһаайыстыбатын сайдыытыгар өр сылларга улахан охсууну онорбута. Таңда-Бахсы уонна Кытаанах нэһиликтэригэр уопсайа 9 колхуос баарыттан 7 колхуос дьон-сэргэтэ көһөрүллүбүт. Төннөн кэлбиттарин кэннэ колхуостар холбоһорго күһэллбиттэр.

Үгүс үөрэнээччи көһөрүүгэ хабыллан, оройуонна бастагынан тэриллбит орто оскуола сабыллыбыт. Хоту дойдуга тийэн, үгүс оло үөрэммэкэ аһыыр баһаттан нуормаларын ылаары, балык булдулар сылдыбыттар. Сыһа дьаһалтан үөрэхтэн, дьоллоох оло саастан маттахтара. албах оло

суорума суопаннаба. Уопсайа 218 оло көһөрүллүүгэ кыттыбыт эбит. Биһигин Кытаанах нэһилиэгэр 5 Хоту көһөрүллүү кыттыылааба баар. Бу алдархайга мин эбэлэрим Мария Семеновна Пермьякова, Мотрена Романовна Местникова Кэбээйигэ уонна Булуңна сылдыбыттар. Биһиги нэһилиэк ыччата балажан ыйын 19 күнүгэр хоту күүс өттүнэн көһөрүллүбүт дьоммутун кэриэстээн ахтан-санаан аастыбыт. Кинилэри ыттыктыбыт, кинилэргэ сүгүрүйэбит.

Иннокентий Яковлев, Хадаар нэһилиэгэ:

Ол алдархайдаах кэм төһө да ааспытын иһин, Чурапчы ыччата биир дойдулаахтарбыт, эһэлэрбит, эбэлэрбит, убайдарбыт, эдьийдэрбит күүс өттүнэн көһөрүллүүгэ барбыттарын умнубалпыт, сүгүрүйэбит. Улуустаабы ыччат координационнай сэбизтэ үйэтиги эгэ аналлаах араас тэрээһиннэри ытыабыт

Олортон биридэстэринэн «Өйдөбүннүк чүмэчи» аахсыйата буолар. Ыччаттар бу күнүгэр улуус пааматынныктарын сөргүттүлэр, ыраастаатылар, өйдөбүннүк хаартыскаба түстүлэр. Хадаар ытык сиригэр кэлэн учууталынан үлэли сылдыабын. Манна эдэр дьону түмэн, Көһөрүллүү пааматынныгыгар тулсары үлэтин ытытыбыт. Маны таһынан учуутал буолан, оболорго, инники кэскиллэрбитигэр аһаҕас уроктары тэрийдим. Биһиги, эдэр ыччат, хайаатар да, көһөрүллүү суостаах сылларын, хайдахтаах курдук улууспутугар улахан демографическай охсууну онорбутун умнуо суохтаахпыт. Инникитин манньк алдархай буолбатын туһугар биһиги, эдэр көлүөнэ, биһиэхэ бэлэхтээбит көнүлүрүн өрө тутан инникибит дьэки сайдыахтаахпыт.

Раиса Лаптева, Арыылаах нэһилиэгэ:

Оччотоо бу сапалта сыһа дьаһалынан, дьон төрөөбүт дойдутарыттан арахан, хаһан да харахтаабаһа хоту улуустарга тийэн, Кыайы туһа дьин балык бултаһыныгар сылдыбыттар. Онно киһи бөтө хорпуйан-аччыктаан, тоһон-хатан суорума суолламмыта. Чуһас дьоннорун сүтэрэн төһөлөөх эрэи, охсууну көрбүттэрэ буолуой? Көһөрүллүү улуус сайдыытыгар, нэһилиэһинэ ахсааныгар күүстээх охсууну таһаарбыта. Бу күн биһиги хоту көһөрүллүү кыттыылаахтарын ахтан-санаан ыллыбыт. Биһиги, ыччаттар, Чурапчы устуруйатыгар хаалбыт алдархайы билиэхтээхпит, үөртээхтээхпит, оболорбутугар, инники ыччакка тиздээхтээхпит.

Марфа ПЕТРОВА.

--- УТУО ХОЛОБУР ---

МУГУДАЙ ОСКУОЛАТЫГАР-- КӨБӨРДҮҮ ҮЛЭТЭ

Дмитрий Данилович Красильников төрөөбүтэ быйыл 100 сылын туопар. Кини үбүлүүдээх сылын көрсө, Д.Д. Красильников уола Алексей Дмитриевич Красильников дьонун балэби онордо. Ол курдук, күһүннү биир чабылхай күн, балажан ыйын 17 күнүгэр кини биэрбит талахтарын - 100 устуука акацияны олордуу сизэр-туома буолла. Оскуола дириэктэрэ Иннокентий Сергеевич Юмшанов уонна Мугудай нэһилиэгин дьаһалтатын баһылыгы солбуйааччы Бэргэн Николаевич Жергин эбэрдэ тылларын, баһа санааларын этэн туран, бастагы маһы олортулар. Бу үтүө дьаһалга оскуола кэлэктиибэ бүтүүн кытынна.

Талахтар силистэрин тутан, үүнэн-сигиллээн бардахтарына, оскуола таһа күөбүнэн чапгийы, нэһилиэк көстүүтүн тулсарыа.

"СО" кэр.

— САНААБЫН ЭТЭБИН —

ОНОҢУЛЛУБУТУ ХАРЫСТЫАБЫН!

Хайа баҕарар дэриэбинэ, уулусса тутуулар бэрээдэктээбинэн, ырааһынан итиннэ олорооччулар туруктара опхоторун таһыма сыакалалар. Мас, сибэкки олордуллубут сквердэр, пааматынныктар, бюстар баар буолуохтарына, өссө кизэркэйдэ кэстүбэ, дьон-сэргэ хайгыаба, убаастыллаахтык сыһыаннаһаба.

Чураһы салиэнньэтин кырдыабаастарын «Ытык субэтин» муннабар этиилэр кирибэтирэнэн, номоххо кирибит иин салиэнньэбит тобус томторугар Мэҥэ таастар суруктанан-бичиктэнэн

ууруллубуттара. Сорох түөлбэлэр сквердэри онорбуттара. Итипэртэн биир үчүгэй кэстүүлээбинэн, дьылдап курдук оноһуулаабынан, түөлбэ устуруйатын сийилии көрдөрөрүнэн дэриэбинэ илин баһыгар баар «Чаран» ТОС скверэ буолбута. Бу сквер туһунан «Саҥа олох» хаһыалпытыгар 2016 сыл балаҕан ыйын 13 күнүгэр «Чаран» ТОС бэртээхэй скверэ» диэн ыстатыйа таһаартарбытым. Сквер ис хоһоонун сырдатан, түмүккэ: «Бу сквергэ сырыттаахына, нэһилиэкпитигэр биир бастың үлэлээх «Чаран» ТОС устуруйатын, билинни олорун-дьяһабын толору билсэбин. Бэйэтэ

кыра мусуой курдук. Атыттарга холобур буолуон сөл» - диэн суруллубута.

Оттон быйыл күһүн бу сквер и тобута-хайыта тыыппыттарын, алдыаппыттарын көрөн, истэн дьон сүрдээбин соһуйда, хомойдо. Таарынчы эттэххэ, манник кэстүү дөрүн-дөрүн киин бөһүөлэкпитигэр, нэһилиэктербитигэр да тахсыталыйар. Холобур, Көһөрүллүүгэ аналлаах ытык сирбит оноһууларын, П. Е. Барахсанов аатынан сыһыалан пааркатын тутууларын алдыаппыттарын дьон биллин, тардынныннар диэн, хаһыалпытыгар суруйан турабыт. Саҥа дьылга анаан оноһуллубут муус,

хаар оноһуктары тобута сыһыан кэбиспиттэрэ көрөргө сүөргү этэ.

Бу илинни түөлбэ скверин алдыаппыт дьон биллибиттэр, мизрэ ылыллар. Ити туһунан бу ТОС салайааччытыттан Иннокентий Архиповтан биллим. Алдыаммыт истиэндалэри туурбуттар, санаттан онорторо сылдьаллар, онон билигин араамата эрэ турар.

Оноһуллубуту харыстыырга, өссө тупсаран, ситэрин иһэргэ кыһаллаахтаахпыт. Маны кыраһыан-улаханньын бары ытык изспит курдук ылыныабын!

Алексей СЛЕПЦОВ.

— УСПУОРТ —

ИЗОТ
КЫАЙЫЛАРА
— ИННИГЭР

Бу күннэргэ Сахабыт сириг ыларсымыаннара элбэх кыайыны аттиһэн, дьоннорун-сэргэлэрин үстүлэр. Сардаана Трофимова, Григорий Максимов, Игорь Егоров, Наталья Леонтьева, Владимир Солов, о. д. а. олус үчүгэйдик кытыннар, чөмгүтүннэрэнэн, приздарынан буолулар.

Чураһыттан Москваба буолбут марафон күрээдэр Алексей Кардашевский, Дмитрий Степанов, Василий Лукин кыттыны ылылар, өрөспүүбүлүкэтээҥи ат сүүрдүүтүгэр сыгыларбыт Губернатор, Антонди, Мэҥэ Кониг иинни кэллилэр. Остуол тенниһигэр UMMC-OPEN норуоттар икки ардыларынааҥы Верхней Пышма куоракка буолбут күрэхтэһиһэ Хатылы орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ Изот Кривошапкин ыгырыынан баран кытынна. Кини 2009 сыллаах төрөх уонна онтон эдэр саастаахтарга күрэхтэстэ. Кинини тирэһээр Василий Румянцев илдьэ сырытта.

Изот үс бастагы кириһилэрин кыайан баран, расписание бутуллуутугар төрдүс кириһитигэр оонньосбокко хаалан, иинни кэстээбэ тиксигэтэ. Ол да буоллар, үчүгэй оонньууну көрдөрдө, иинниклээбин дакаастаата. Киниэхэ кыайыылары баҕарабыт.

Алексей СЛЕПЦОВ.

— УЛУУ КЫАЙЫ 75 СЫЛЫНАН —

ИККИ ФРОНГА СЭРИИЛЭСПИТ МЫРЫЛА БУОЙУНА

буолгун, кулуупка туох сурук — бичик, уруһуй, кизэргэтии киниэтэ суох оноһуллубат этэ. Очотообу, сэрии иннинээҥи ыччаттар көхтөрө инникигэ эрэллэрэ, түмсүүлэрэ туох да сүрдээх этэ. Итиннэ барытыгар Андриан инники күөнтэ сылдьыбыта, муусукаба дьобурдаах буолан, хорумуоскаба, балаһаайкаба оонньоон, ыччаты түмэрэ.

Сэрии сабаламмытыгар, 1941 сыллаахха, бастагы ынырылларга хабыллыбатаба. Сэриигэ 1942 сыл бэс ыйын 20 күнүгэр ынырыллыбыта. Иркутский уобаласка Забайкальской байыаннай уокурукка байыаннай бэлэмнэниигэ учеккаба үөрэммитэ. 1943 сылга 19-с хайыһар биригээдэтигэр, 913-с стр. полка саастаабыгар Ильмень күөл, Старай Руоса иһин уоттаах кыргыһыларга Прибалтийский фронтна сэриилэспитэ. 1944 с. ыараханньк бааһыран, дойдутугар эргиллэн кэлбитэ. Сыл буолаатын кытта, 1945 сыл саас военкоматтан иккистэн бэбизскэ тутан, Забайкальский байыаннай уокурукка утаарыллыбыта, итиннэ Андриан Тимофеевич иккистэн, аны Илинни фронтна, Японияны утары сэриигэ кыттыбыта. Арбаа фронтна сылдьыт, элбэх саха саллаата Ильмень күөл, Старай Руоса иһин кыргыһыларга тыыннарын толук бизирбит, кыргыһыларын ааспыт буйун бу да сэриигэ хорсуннук сэриилэспитэ, 1946 с. дойдутугар этэннэ эргиллэн кэлбитэ.

Андриан Тимофеевич сэрииттан кэлээт, колхуос үлэтин үөһүгэр түспүтэ.

Очолорго Автономия 10 сыла этэ, колхуос куустээх-уохтаах дьонно сэрии толоонугар охтон, тыыннаах хаалбыттарга сэрииттан, үлэ фронттан саҥа кэлэн эрэр кэмнэрэ. Андриан биир сыл үлэлээт, Мырыла детдома Мындабаайыга кэспүтүгэр, онно тийэн иитээччинэн үлэлээбитэ. Онно кини оҕолорго эйэбэс, сымнабас сыһыаннаах буолан уонна хорумуоскаба, балаһаайкаба да оонньоон, тулааһа оҕолор куттарын туппута. Үлэлиир сылларыгар Ленинград блокадатыгар сылдьан эрэйи-муну көрбүт, Ханаластан төрүттээх Пелагея Дмитриевна Борисованы билсэн, кэргэн ылбыта. Мырылаба сүгүннэрэн аҕалан ыал буолбуттара, сэттэ оҕолормуттара.

Колхуостары бөдөнсүтүү, уларытыы тэлэритии бөбө буолар — саҥа хотоннор тутуу, нэһилиэккэ саҥа социальнай эбийиэктэри тутуу. Онно барытыгар мындыр толкуйдаах, дьобурдаах Андриан Тимофеевич сүрүн үлэһит буолара. Нэһилиэккэ 1953 сыллаахха бастагы уот ыстаансыагыттын локомотивы үлэлэтэн, уот лиинийэтин тардыы, остуолбатын

хаһыы, боробуотун тардыы, остуолбатын туруоруу курдук үлэлэри барытын Андриан Тимофеевич дьаһайан үлэлэспитэ, онорбута, локомотивы үлэлэспитэ.

1956 сыллаахха бастагы араадыһыны эмиз Андриан дьаһайан, остуолбатын туруоран, лиинийэтин тардан, хас ыал аайы киллэрбитэ, бу бастагы тэлэбиисэр, интэриниэт, оптоволоконно киллэриитин курдук суопталааба, улахан информационнай сайдыы этэ, нэһилиэк олохтоохторо Москваны, Дьокуускайы хонтуораба буолбакка, дьизлэригэр олорон эрэ истэр кыахтаммыттар.

1960 сыллар сабаланыыларыгар оройуон колхуостарыгар механизацияны киллэри сабаламмыта, онно Андриан Тимофеевич колхуос учаастактарын хотонноругар кириэр механизацияба барытыгар үлэлэспитэ, онно уопутуран кэлэн, Мырылаба саҥа тутуллубут бастагы тиловой хотон механизациятын салайан киллэртэритэ. Электродойканы, ноһуому таһаарар, сүөһүнү хотонго уулатар механизация уустук үлэлэрин сахалыы толкуйунан онорон, дьон махтаһын ылбыта. Нэһилиэккэ бастагы электрик, сыбаарсык, сантехник дьизлэһинэ, сыыстарбатым буолуо.

Нэһилиэккэ, эргэ кулуупка бастагы иттиии ситимин кини тардан киллэрбитэ. Колхуос учаастагар, онтон солхуос отделениетыгар Мырылаба механик дуоһунаһыгар сылдьыбыта, ол иһин наар солхуос отделениеларынан араас систиэмэлэри тардыы, монтаж үлэтэ буолла да, барытыгар кинини ыгыран үлэлэтэллэрэ. 1960 сылтан Коммунистический үлэ удаарынныыга буолбута. Субуруускай аатынан колхуос Бочуотун кинигэтигэр манник сурулла сылдьар: «Соловьев Андриан Тимофеевич 1919 сыллаахха Бочуруускай улууһун 4-с Хатылы нэһилиэгэр, орто бааһынай кэргэнигэр төрөөбүтэ. Партията суох. 7 кылаас үөрэхтээх. Колхуос биир бастың рационализатора, коммунистический үлэ удаарынныыга. Кини чизэһинэй айар үлэтин түмүгэр 1960 с. көтөбөр кырааны, остуолба иинин хаһар лаппаакыны, паарынан ирбэт тону хаһар ньымыны, сибиннээх ферматыгар самокормушканы, автопоилканы олохтообутун иһин, «Елочка» диэн ынах ыыр агрегаты онорон 2 фермаба үлэбэ киллэрбитин иһин» Колхуос бэрэссэдээтэлэ Г. Ефимов, парт. тэр. секр. Филиппов. 5.11.1960 с. (Выписка из Книги почета колхуоса им. Субурууского Чурапчинского района Якутской АССР. Собакин И.И. — «Мырыла Ытык кырдыабаастара» Бичик. Дьокуускай-2011 с. 265 стр.)

Андриан Тимофеевич нэһилиэккэ уус-уран самодеятельность көхтөөх кыттыылааба, мандопинаба, балалаайкаба, хорумуоскаба олус талааннаахтык оонньуур этэ. Былакааттары суруйар, уруһуйдуур дьобурдаах буолан, кулуупка кизэргэтиилэри, араас производственной көрдөрүүлэр таблицаларын, быһбар хаамыһын таблицаларын араас оформлениялары үчүгэйдик, тупсабайдык онорор этэ.

Кэргэниннэн Пелагея Дмитриевналыын Андриан Тимофеевич Мырылаба олохсуйан сэттэ оҕолормуттара, Кинилэр оҕолоро, үгүс сизэннэрэ Мырылаба, Дьокуускайга, Тааттаба, Уус Алданна олороллор.

Өссө да элбэҥи айыах, тутуох киһи, сэриигэ ылбыт бааһа бэргээн, Андриан Тимофеевич 51 сааһыгар 1970 сыллаахха олохтон туораабыта.

Иннокентий СОБАКИН, кыраайы үөрэтээччи, Соловьев нэһилиэгин түмэтин салайааччы.

